گزارش

محمد رضا هادیلو

سهم اندک ایلام در صادرات از مرز مهران

از ۱۳هزار تن گوشت صادراتی فقط ۵۰۰ تن سهم ایلام است

ایلام، استانی در غرب ایران است که به عروس زاگرس معروف است. استانی که به رغم پتانسیل‌های بی‌شمارش برای شکوفایی در عرصه‌های مختلف، کماکان از فقری مزمن رنج می‌برد. یکی از امتیازات ایلام برای درآمدزایی وجود گمرک مهران در این استان است که در طول روز رفت‌وآمدها و داد و ستدهای فراوانی به همراه دارد اما با این حال و در شرایطی که گوشت و محصولات کشاورزی یکی از مهم‌ترین بخش‌های صادراتی در مرز مهران به شمار می‌آید ولی هنوز سهم خود استان ایلام در این مورد بسیار پایین است. عقب ماندن ایلام از این امتیاز را وقتی بهتر متوجه می‌شویم که بدانیم سالانه بیش از ۸۰۰هزار تن انواع محصولات کشاورزی در این استان تولید می‌شود و از ۱۳ هزار تن گوشت مرغ که در سال گذشته به کشور عراق صادر شد سهم ایلام تنها ۵۰۰ تن بوده است.

■■■

با توجه به موقعیت جغرافیایی و آب و هوای ایلام محصولاتی همچون لیموترش، لیموشیرین، زیتون، گردو، انگور، انار، انجیر و زردآلو از مهم‌ترین محصولات باغی، خیار، انواع صیفی و سبزی، گندم، جو، کلزا، زعفران و چغندر به خوبی در این منطقه رشد می‌کنند و ثمر خوبی هم می‌دهند با این حال و با توجه به گزارش گمرک در سال ۹۵ یک‌میلیون و ۳۷۵ هزار و ۷۸۰ تن محصولات کشاورزی از طریق پایانه بین‌المللی مهران به عراق صادر شد که ارزش ریالی این میزان محصول صادرشده به کشور عراق ۲۸۰ میلیارد ریال بود ولی در این بین سهم خود استان بسیار اندک و ناچیز بوده است. از طرف دیگر مقدار تولید سالانه فرآورده‌های دامی استان نیز بیش از ۱۶۵ هزار تن انواع تولیدات شامل گوشت قرمز، مرغ، آبزیان، تخم‌مرغ، عسل و شیر خام است که توان صدور آنها به بازارهای داخلی و خارج از کشور وجود دارد.

■ سهم ۵۰۰ تنی از ۱۳هزار تن صادرات

استان ایلام دارای ۳۴۰ هزار هکتار اراضی زراعی است که از این مقدار ۸۰ هزار هکتار آن آبی و ۲۶۰ هزار هکتار آن دیمی است که محصولات متنوعی از آنها برداشت می‌شود، با این وجود از ۸۰۰ هزار تن انواع محصولات کشاورزی و فرآورده‌های دامی که در استان ایلام تولید و عرضه می‌شود بخش بسیار اندکی از آن می‌تواند از کشور خارج شود که آن هم به دلیل نبود صنایع تکمیلی و بسته‌بندی به صورت فله‌ای و با قیمت نازل به کشور عراق صادر می‌شود. از طرف دیگر هم‌اکنون استان ایلام در زمینه تولید فرآورده‌های دامی از جمله گوشت مرغ و قرمز یکی از استان‌های مهم کشور محسوب می‌شود، به طوری که سالانه ۵۰ هزار تن گوشت مرغ و ۲۵ هزار تن گوشت قرمز طی سال در این استان تولید می‌شود و در این زمینه هم با کمال تأسف باید گفت حضور ایلام در این بازار نیز بسیار ضعیف و کم است و سال گذشته بیش از ۱۳ هزار تن گوشت مرغ به کشور عراق صادر شد که سهم استان ایلام تنها ۵۰۰ تن بوده است. روز گذشته مدیر جهاد کشاورزی شهرستان مهران در مورد علت سهم اندک ایلام از صادرات در مرز مهران به مهر گفته بود: در خصوص صادرات محصولات کشاورزی باید گفت مرز مهران یک مرز بین‌المللی است و علاوه بر استان‌های کشور از دیگر کشورها نیز به شرط رعایت مسائل قرنطینه‌ای گواهی بهداشت صادرات انجام می‌گیرد. حجت عارف افزود: از دو سال گذشته بنا بر اهمیت کشت محصولات دانه‌های روغنی، شهرستان مهران بعد از دهلران به عنوان دومین شهرستان در کشت دانه‌های روغنی مطرح‌شده و هم‌اکنون محصول تولیدی توسط اداره غله خرید تضمینی و در بورس ارائه می‌شود. از طرفی دیگر رویکرد وزارت جهاد کشاورزی با توجه به اقلیم خشک منطقه مبتنی بر کشت محصولاتی است که آب کمتری مصرف می‌کنند، همچنین با توجه به افت سطح آب‌های زیرزمینی و کاهش شدید بارندگی کشت محصولات پرمصرف از نظر علمی توجیه‌پذیر نیست. وی تأکید کرد: باید با برنامه‌ریزی دقیق و منسجم‌تر سهم محصولات کشاورزی تولیدی استان در فرآیند صادرات را بیشتر کرد.

استاندار زنجان:

۷۳۶۹ چاه غیرمجاز از آب‌های زیرزمینی استان زنجان بهره‌برداری می‌کنند

زنجان

استاندار زنجان با تأکید بر فرهنگ‌سازی در رابطه با مصرف صحیح آب بین مردم و کشاورزان گفت: ۷ هزار و ۳۶۹ چاه غیرمجاز در استان داریم که از آب‌های زیرزمینی استفاده غیرمجاز می‌کنند.

اسدالله درویش امیری با اشاره به افت میانگین سطح آب‌های زیرزمینی اظهار داشت: شورای حفاظت منابع آب و عملیات اجرایی باید وارد جلسه شوند و برای جلوگیری از هدررفت آب برنامه‌ریزی کنند. وی به میزان افت سطح آب‌های زیرزمینی اشاره و ابراز کرد: در هر سال ۷۷ سانتیمتر از سطح آب‌های زیر زمینی افت پیدا می‌کند و این موضوع باید به طور جدی پیگیری شود. استاندار زنجان بیان کرد: دشت ابهر در سال یک متر و ۴۰ سانتیمتر آب مصرف می‌کند و این شرایط بحرانی باید برای مردم بازگو شود. وی به تهدید جدی کم آبی در استان اشاره کرد و گفت: این تهدید باید به جامعه روستایی و کشاورزان بازگو و هشدار کم آبی و قحطی مطرح شود. درویش امیری خاطرنشان کرد: بهره‌برداری از منابع و ذخایر آب زیرزمینی که یک سرمایه ملی است نباید به شکل غیر مجاز برداشته شود. وی عنوان کرد: مصرف آب چه از منابع زیرزمینی و چه از نزولات آسمانی باید برنامه‌ریزی شود و صحیح و درست و به نفع تولیدکننده مصرف گردد. استاندار زنجان با اشاره به میزان مصرف چاه غیرمجاز در استان زنجان خاطرنشان کرد: ۷ هزار و ۳۶۹ چاه غیرمجاز در استان داریم که از آب‌های زیرزمینی استفاده غیرمجاز می‌کنند.

بخش درمان استان مرکزی به ۲ برابر جمعیت استان خدمات می‌دهد

مرکزی

با توجه به آمار بالای مراجعه بیماران از استان‌های همجوار، بخش بهداشت و درمان استان مرکزی به جمعیتی حدود دو برابر جمعیت استان خدمات می‌دهد.

حسن طاهر احمدی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک با اعلام خبر فوق گفت: دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۹۲ با یکهزار میلیارد ریال تراز منفی و معوقات ۱۸ ماهه پرسنل روبه‌رو بود، اما امروز تراز مالی دانشگاه ۳۵۰۰ میلیارد ریال مثبت است و معوقات به شش ماه رسیده است. وی افزود: در حال حاضر با کمبود تخت‌های بستری در مرکز استان مواجه هستیم و ضریب اشغال تخت بیمارستان‌های مرکز استان اغلب به ۱۲۰ درصد می‌رسد. طاهراحمدی بیان کرد: این در حالی است که بیمارستان‌های برخی شهرستان‌ها ضریب اشغال تخت ۲۰ تا ۳۰ درصد دارد که بار مالی آنها باید از سایر مراکز تأمین شود. رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک ادامه داد: مجموعه بهداشت و درمان استان مرکزی به ۲ میلیون نفر خدمات رسانی دارند و جمعیت استان‌های همجوار را نیز پوشش می‌دهند که این امر ضریب اشغال تخت‌های بیمارستانی مرکز استان را به بیش از صد درصد رسانده است.

گزارش یک

میترا شهبازی

افزایش ۲۹ درصدی واردات روغن پالم ریشه کشت کلزا را در استان‌ها خشکاند

در حالی مسئولان اصرار به واردات ۴۲۳هزار تنی روغن پالم برای تأمین نیاز کشور دارند که توجه به تولید دانه‌های روغنی می‌تواند تولید، اشتغال و اقتصاد مقاومتی را شکوفا کند

بیش از ۹۰ درصد روغن مصرفی کشور از طریق واردات تأمین می‌شود که درصد بالایی از آن روغن پالم است. همان روغنی که کارشناسان بارها بر مضر بودن آن به دلیل ترانس بیش از ۵۰ درصدی‌اش تأکید کرده‌اند. در این راستا، انتظار می‌رفت برای تضمین سلامتی مردم میزان واردات روغن پالم از سوی دولت کاهش یابد، با این حال آمار گمرک، واردات ۴۲۳ هزار تنی روغن پالم اولئین را نشان می‌دهد که نسبت به سال ۹۴ با افزایش ۲۹ درصدی هم روبه‌رو بوده است. حالا نکته جالب توجه این است که مسئولان در شرایطی دست به افزایش واردات روغن‌های مضر می‌زنند که در کشور خودمان ظرفیت مناسبی برای تولید روغن‌های با کیفیتی چون کلزا وجود دارد و تولید آن علاوه بر خودکفایی، منجر به اشتغالزایی و جلوگیری از خروج ارز نیز می‌شود. در حال حاضر اغلب استان‌های کشور از جمله خوزستان، ایلام، فارس، خراسان جنوبی و آذربایجان غربی دست به تولید کلزا می‌زنند که به دلیل نبود صنایع تبدیلی و عدم حمایت دولتمردان از تولید داخلی، کشاورزان نمی‌توانند سطح کشت این محصول را افزایش دهند و اغلب با عدیده‌ای از مشکلات مواجه هستند. گویی هنوز مسئولان سیاست اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال را در رأس برنامه‌هایشان قرار نداده‌اند.

بر اساس آمار منتشر شده از گمرک، میزان واردات روغن پالم اولئین در سال گذشته ۴۲۳ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل خود ۲۹ درصد افزایش داشته است. این در حالی است که بارها بر مضر بودن این نوع از روغن از سوی کارشناسان تأکید شده است. علاوه بر این ظرفیت‌های بسیاری در کشور برای تولید روغن با کیفیت کلزا وجود دارد که علاوه بر اینکه ضامن سلامتی مردم است، منجر به افزایش اشتغال، تولید و رسیدن به خودکفایی در بحث روغن هم می‌شود. در حال حاضر سرانه نیاز کشور به مصرف روغن چیزی حدود ۱۹ کیلوگرم است که عمده این نیاز از طریق روغن‌های بی‌کیفیت وارداتی آن هم از نوع پالم تأمین می‌شود. این نیز در حالی است که استان‌های بسیاری از جمله خوزستان، ایلام، فارس، خراسان جنوبی و آذربایجان غربی ظرفیت بالایی برای تولید روغن با کیفیت کلزا و دیگر دانه‌های روغنی دارند اما به دلیل اینکه هنوز دولتمردان چتر حمایتی‌شان را بر سر کشاورزان نگشوده‌اند، پای صنایع تبدیلی و کارخانه‌های روغن‌گیری در اکثر این نقاط باز نشده است. بنابراین با شرایطی که تعداد محدودی از این کارخانه‌ها در کشور وجود دارد، اغلب استان‌ها از جمله ایلام به ناچار باید سطح کشت کلزا را کاهش دهد تا کشاورزان بتوانند از پس هزینه‌های سنگین انتقال محصول به کارخانه‌ها برآیند.

■ ایلام می‌تواند قطب دوم کلزا شود اما...

در حال حاضر رتبه نخست تولید کلزا با توجه به پیش‌بینی تولید بیش از ۲۰ هزار تنی این محصول به استان خوزستان اختصاص داده شده است. بعد از خوزستان، استان ایلام از ظرفیت بالایی برای تولید کلزا برخوردار است و می‌تواند به قطب دوم تولید این محصول در کشور دست یابد، اما به این دلیل که در حال حاضر پای صنایع تبدیلی و کارخانه روغن‌گیری به استان باز نشده است کشاورزان هنوز امکان افزایش سطح کشت را ندارند. در این راستا رئیس جهاد کشاورزی استان ایلام در گفت‌وگو با خبرنگار «جوان» می‌گوید: «با اینکه تسهیلاتی در این رابطه اختصاص داده‌ایم اما هیچ سرمایه‌گذاری در این راستا ابراز علاقه مندی نکرده است. در حال حاضر مهم‌ترین مشکل استان ما را همین نبود کارخانه تولید روغن تشکل می‌دهد.» محمد تراب میری با اشاره به اینکه پیش‌بینی می‌شود امسال بیش از ۶ هزار تن کلزا با زیر کشت رفتن ۳ هزار و ۵۰۰ هکتار زمین در ایلام تولید شود، می‌افزاید: «این ظرفیت برای استان وجود دارد که سطح ۳ هزار هکتاری را به بیش از ۱۰ هزار هکتار افزایش دهیم و تولید کلزا را در استان چند برابری کنیم، اما متأسفانه نبود صنایع تبدیلی دست‌هایمان را بسته است.» وی با اشاره به اینکه هر هکتار زمینی که به کشت کلزا اختصاص داده می‌شود حداقل برای یک نفر اشتغالزایی می‌کند، ادامه می‌دهد: «در صورت افزایش سطح زیر کشت به ۱۰ هزار هکتار، حداقل ۱۰ هزار شغل آن هم به طور مستقیم و در بخش کشاورزی ایجاد می‌شود. علاوه بر این پیش‌بینی می‌شود در صورت احداث کارخانه حداقل ۶۰۰ نفر دیگر هم از جمع بیکاران استان کاسته شود.»

حالا با این شرایط که در سال «اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال» قرار داریم، جای سؤال است که چرا مسئولان به جای ایجاد کارخانه و صنایع تبدیلی برای تولید روغن‌های با کیفیت، اصرار به افزایش واردات روغن‌های مضری چون پالم دارند که نه اشتغالی ایجاد می‌کند و نه تولید را افزایش می‌دهد.

■ کلزا نگرانی دامداران را هم برطرف می‌کند

علاوه بر آنچه تاکنون گفته شد، تولید کلزا علاوه بر خودکفایی در بحث تولید روغن، مزایای دیگری هم دارد. رئیس جهاد کشاورزی استان ایلام در این رابطه می‌گوید: «بیش از ۴۵ درصد کلزا تبدیل به روغن با کیفیت می‌شود که این تنها بخشی از مزایای تولید کلزا در کشور است، چراکه کنجاله کلزا مفیدترین خوراک برای تغذیه دام به حساب می‌آید و می‌تواند بخش زیادی از نیاز به واردات خوراک دام در کشور را هم مرتفع سازد. علاوه بر این با توجه به اینکه نمی‌توان روی زمین به صورت مکرر گندم کاشت، این بهترین شیوه برای استراحت زمین کشاورزی محسوب می‌شود و راهی است تا در تمام فصول سال اشتغال کشاورزان تضمین شود.» کلزا از معدود محصولاتی است که منجر به تقویت خاک و افزایش تولید گندم می‌شود. بنابراین اگر در استان‌هایی که دست به تولید کلزا می‌زنند کارخانه‌های فرآوری و صنایع تبدیلی ایجاد شود، علاوه بر رفع نگرانی مردم در خصوص مصرف روغن‌های مضر، می‌توان بخش قابل توجهی نیاز به واردات خوراک دام در کشور را هم برطرف کرد. از این رو می‌توان ادعا کرد معضل بی‌توجهی دولتمردان نسبت به خوراک دام را که چندی پیش نیز سوژه رسانه‌ها شده بود با افزایش سطح زیر کشت کلزا و احداث صنایع تبدیلی تولید روغن در کشور به طور کامل مرتفع کرد.

خراسان شمالی

اختصاص ۶ میلیارد تومان اعتبار برای احداث باغ موزه دفاع مقدس در خراسان شمالی

مدیر کل بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس خراسان شمالی در رابطه با عملیات ساخت باغ موزه دفاع مقدس در این استان گفت: به زودی عملیات ساخت این باغ موزه آغاز خواهد شد، اما کمبود بودجه، اعتبار و مشکلات مالی چندسال گذشته باعث شد روند اجرای عملیات به کندی انجام شود.

سرهنگ احیاء محمد امیری مشکل دیگر عدم اجرای این عملیات را جانمایی نامناسب زمین باغ موزه اعلام کرد و ادامه داد: خوشبختانه با تغییر محل، روند اجرای عملیات با تأمین اعتبار مناسب به زودی آغاز خواهد شد. وی باغ موزه دفاع مقدس را ویترین تمام سندهای دفاع مقدس و شهدا دانست که به عنوان قطب گردشگری در مسیر زائران حرم امام رضا (ع) قرار دارد. این مسئول بودجه اعتباری باغ موزه دفاع مقدس در استان را ۶ میلیارد تومان اعلام کرد که از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی بودجه اعتبار آن بسته شده است. وی پروژه باغ موزه شهدای دفاع مقدس را جزو اعتبارات کشوری ذکر کرد که باید تأمین شود و تأکید کرد: بر این اساس مقرر شد از سوی سازمان بودجه استان سالانه ۲ میلیارد تومان از اعتبارات استانی برای این پروژه اختصاص یابد. سرهنگ امیری به طرح‌های ارائه شده پروژه باغ موزه دفاع مقدس و تأیید طرح‌ها اشاره کرد و افزود: در این راستا قرار است ردیف بودجه‌ای از سوی دولت در نظر گرفته شود تا از اعتبارات استانی و خصوصی نیز برای این پروژه بهره‌مند شویم. وی پایان ساخت عملیات پروژه باغ موزه دفاع مقدس استان را تا سال ۹۹ اعلام کرد. مدیر کل بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس بر نهادینه کردن فرهنگ ایثار و شهادت و موضوع مهم اقتصاد مقاومتی در کشور تأکید کرد و گفت: انتقال فرهنگ غنی دفاع مقدس به نسل فعلی و آینده کار بسیار ارزشمندی است که باید در جامعه نهادینه شود.

وی به افتخار میزبانی استان خراسان شمالی از ۵۶ شهید گمنام اشاره کرد و افزود: تلاش می‌شود تا برای این شهدا در سطح استان یادمان‌هایی ساخته شود.

گرد و غبار علاوه بر خوزستان، غرب و مرکز کشور را هم تسخیر کرد

کاش ریزگردها هم در لیست برنامه کاندیداهای ریاست جمهوری جایی داشته باشد

گزارش ۲

مریم احمدی

در حالی که این روزها و در آستانه دوازدهمین انتخابات ریاست جمهوری، کاندیداها به تدوین برنامه‌هایشان در قالب مهم‌ترین مطالبات مردم مشغولند، ساکنان برخی نقاط کشور با معضلی دست و پنجه نرم می‌کنند که چندسالی است راه نفسشان را بسته است. مشکلی که با توجه به قرار گرفتن ایران در کمربند گرد و غبار جهانی و انتشار ریزگردها از کانون‌های داخلی و خارجی، طی سال‌های اخیر به یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌های زیست محیطی کشور تبدیل شده و خسارات جانی و مالی بسیاری را به مردم تحمیل کرده است! با این اوصاف و درست در روزهایی که بازار وعده و وعیدهای انتخاباتی داغ است ساکنان استان‌های لرستان، مرکزی و سیستان و بلوچستان مطالبه‌شان را با نفس‌های گرفته و چشم‌های غبارآلود فریاد می‌زنند! به این امید که در کنار مشکلاتی چون بیکاری، تورم و رونق صنایع که درصد وعده‌های همیشگی کاندیداها قرار دارد جایی هم برای مقابله با پدیده شوم گرد و غبار بگذارند. معضلی که چندی پیش مسئولان امر، حل آن را با راهکارهای فعلی و منطقه‌ای امکانپذیر ندانسته و مقابله با این پدیده را به کمک‌های بین‌المللی گره زده‌اند.

■■■

بهار امسال برای ساکنان برخی استان‌های کشور از جمله لرستان و مرکزی نه تنها با طراوت و هوای پاک همراه نبود، بلکه از همان روزهای ابتدایی سال به لطف مهمان ناخوانده چندین ساله، آسمانشان غبارآلود شد و ریزگردهای عربی راه نفسشان را بست. حالا در چندین شهر استان لرستان آلودگی به بیش از پنج برابر حد مجاز رسیده و مردم شهرهای مختلف به ویژه مرکز استان در هوای ناسالم به سختی نفس می‌کشند. طبق اعلام سازمان حفاظت محیط زیست استان لرستان بروز پدیده ریزگردها در آسمان این استان کیفیت هوا را در بسیاری از مناطق در وضعیت خطرناک قرار داده به گونه‌ای که برای بسیاری از گروه‌های سنی خاص و بیماران قلبی بحرانی اعلام‌شده است. در حالی که طی سال گذشته ساکنان این استان ۸۶ روز را در هوای کاملاً ناسالم سپری کردند از اوایل فروردین به رغم بارش باران و وزش باد چندین روز آلوده را پشت سر گذاشته‌اند. وضعیتی که به وضوح نشان می‌دهد دیگر نمی‌توان تنها به عوامل طبیعی برای مقابله با این پدیده دلخوش بود و مسئولان باید راهکار اساسی برای این معضل بیابند. با وجود اینکه همواره لرستان به عنوان سرزمینی با طبیعت زیبا و آب و هوای پاک و معتدل جزء مناطق گردشگرپذیر کشور محسوب می‌شده است، اما طی سال‌های اخیر وضعیت ریزگردهای عربی و خسارات آن به طبیعت موجب خدشه به این موهبت الهی شده است.

علاوه بر این، این پدیده طی سال‌های متمادی تبعات ناگواری را بر جای گذاشته و خسارات مالی و جانی فراوانی را به مردم تحمیل کرده است. مشکلات بهداشتی و بیماری‌های تنفسی به خصوص در اقشار حساس جامعه و تحمیل هزینه‌های درمانی، آسیب رساندن به تجهیزات نیروگاهی و قطعی برق در مناطق مختلف، اختلال در فعالیت‌های اقتصادی، کاری و روزمره مردم، تعطیلی مدارس و دهها مورد دیگر تنها بخشی از تبعات این پدیده ناخوشایند به شمار می‌آیند. موضوعی که به رغم وعده‌های مسئولان محیط زیست در مذاکره و رایزنی با مسئولان کشورهای همسایه همچنان بدون راه‌حل مانده است.

■ راهکارهایی زمانبر و نیازمند تداوم

وقوع طوفان‌های گرد و غبار و جولان پدیده ریزگردها در کشور از دهه ۸۰ با انجام اقداماتی چون سدسازی‌های کشور ترکیه آغاز شد و به مرور تحت تاثیر شرایط جغرافیایی و استمرار خشکسالی و البته جنگ در کشورهای همسایه شدت گرفت و بخش‌های مختلفی همچون بهداشت، سلامت، اقتصاد ملی، آب، کشاورزی و منابع طبیعی را با چالش هایی روبه‌رو کرد. از این رو کارشناسان معتقدند برای رفع این مشکل باید به دنبال راهکارهای بین‌المللی و فرامنطقه‌ای بود. موضوعی که خوشبختانه در دولت یازدهم مورد توجه قرار گرفت و وزیر امور خارجه و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در نامه‌ای به دبیر کل سازمان ملل برای بیان ضرورت‌های اجماع جهانی در خصوص مقابله با گرد و غبار، همچنین اقناع کشورهای همسایه برای همکاری در این زمینه تاکید کردند تا شاید با قرار گرفتن این موضوع در صدر مذاکره با کشورهای همسایه بعد از سال‌ها راهکار عملی برای این مورد یافت شود. این در حالی است که اینچنین اقداماتی در حوزه بین‌الملل قطعاً زمانبر بوده و نیازمند پیگیری و استمرار! از این رو انتظار می‌رود کاندیداهای ریاست جمهوری در برنامه‌هایشان نگاهی نیز به این اقدامات داشته باشند و برای تداوم و پیگیری اقدامات انجام شده برنامه‌ریزی کنند.

گذر و نظر

محمدرضا سوری

اسکان عشایر خراسان جنوبی در منزل بی‌توجهی‌ها!

وجود خشکسالی‌ها و کاهش بارندگی در برخی استان‌های کشور طی سال‌های اخیر موجب شده است کشاورزان و دامداران به عنوان مهم‌ترین تولیدکنندگان مواد غذایی کشور نتوانند بهره آنچنانی از تولیدات خود ببرند. آمارها نشان می‌دهد در حال حاضر، ۲۵ درصد گوشت قرمز و ۳۵ درصد صنایع دستی کشور توسط جامعه عشایری تولید می‌شود، در حالی که این قشر با تأمین یک چهارم گوشت قرمز کشور نقش مهمی در این زمینه دارند و به معنای واقعی یکی از ارکان مهم اقتصاد مقاومتی به شمار می‌روند، با این وجود بی‌توجهی به تأمین نیازهای عشایر کشور سبب شده است آینده مبهمی در انتظار آنها باشد.

■■■

درمیان استان‌های کشور خراسان جنوبی از جمله مناطقی به شمار می‌رود که نقش مهمی در تولیدات محصولات دامی و کشاورزی دارد. آمارها نشان می‌دهد تنها در سال گذشته عشایر این منطقه موفق شدند بیش از ۱۴ هزار تن فرآورده دامی تولید کنند. مدیر کل امور عشایری خراسان جنوبی با اشاره به نقش مهم عشایر این منطقه در تولیدات گوشت و لبنیات به «جوان» می‌گوید: «تنها در سال گذشته عشایر استان موفق شدند بیش از ۱۴ هزار تن انواع فرآورده دامی تولید کنند که ارزش تقریبی آنها ۱۵۸ میلیارد تومان بود.» غلامرضا قوسی می‌افزاید: «این تولیدات شامل ۹ هزار تن شیر و فرآورده لبنی، ۳۲۰ تن کرک مو و پشم و ۴ هزار و ۹۰۰ تن گوشت قرمز بود.» وی ادامه می‌دهد: «این میزان تولیدات نسبت به مدت مشابه سال گذشته از نظر حجم و مقدار ۳ درصد کاهش و از نظر ریالی با توجه به افزایش تولید گوشت قرمز حدود ۱/۵ درصد افزایش ارزش ریالی داشته است.»

■ نگاهی به مشکلات عشایر منطقه

بررسی‌ها نشان می‌دهد در حال حاضر خشکسالی و کمبود خوراک مورد نیاز دام‌ها و نبود راه‌های مناسب عشایری از جمله مشکلاتی است که نقش مهمی در کاهش تولیدات محصولات دامی عشایر داشته است. مدیر کل امور عشایری خراسان جنوبی در این خصوص می‌گوید: «کاهش بارندگی‌ها و خشکسالی‌های اخیر در کنار افزایش تعداد دام‌ها سبب شده تا عشایر برای خوراک دام‌های خود با مشکلات متعددی مواجه شوند». قوسی می‌افزاید: «همچنین تخریب راه‌های عشایری از جمله مشکلاتی است که باید مورد توجه قرار گیرد، چرا که راه‌های مالرو برای رساندن دام‌ها به مراتع از اهمیت خاصی برخوردار است.» وی ادامه می‌دهد: «مشکل دیگری که عشایر استان با آن مواجهند کمبود سوخت فسیلی است که آنها را مجبور ساخته تا از درختان موجود در مراتع به عنوان سوخت مورد نیاز خود استفاده کنند.» بررسی‌ها نشان می‌دهد، افزوده شدن این مشکلات در چند سال اخیر سبب شده تا هزینه‌های نگهداری و پرورش و پروار بندی دام‌ها به شدت بالا رفته و نگهداری از دام دیگر مانند گذشته مقرون به صرفه نباشد.

■ عشایر سرایان نیازمند حمایت همه جانبه

درمیان مناطق عشایری در خراسان جنوبی، سرایان از جمله مناطقی به شمار می‌رود که بیشترین تعداد عشایر را به خود اختصاص داده است. با این وجود مشکلات ریز و درشت در این منطقه سبب شده تا این روزها عشایر سرایان در شرایط بسیار بدی به سر برند که ادامه یافتن آن می‌تواند به کاهش چشمگیر آنها منجر شود. رئیس اداره امور عشایر سرایان در این خصوص می‌گوید: «طبق آمارها در حال حاضر در شهرستان سرایان هزار و ۴۲۲ خانواده، شامل ۶ هزار و ۴۷۲ نفر در محله‌های عشایری زندگی می‌کنند که از این تعداد حدود ۶۰۰ خانوار در سه قلعه هستند.» عباسعلی ناظران می‌افزاید: «خشکسالی‌ها و کاهش بارندگی‌ها در چند سال اخیر منجر به کاهش مراتع شده و این موضوع عشایر منطقه را دچار مشکلات شدید معیشتی کرده که جا دارد در این زمینه اقدام مؤثری انجام شود.» وی با اشاره به کمک‌هایی که در اختیار عشایر منطقه قرار گرفته است، ادامه می‌دهد: «با این وجود این امتیازات مشکل گشا نبوده و سبب شده است تعداد قابل توجهی از عشایر بیکار شوند.» وی کاشت گیاهان مرتعی و جمع‌آوری گیاهان دارویی و ایجاد صندوق خرد زنان عشایر در قالب تولیدات صنایع دستی مانند جاجیم، گلیم، قالی و قالیچه را از مهم‌ترین راهکارها برای حل مشکلات عشایر می‌داند که می‌تواند نقش مهمی در کاهش مشکلات آنها داشته باشد.

گذری بر استان‌ها

■ خراسان رضوی: قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی به منظور شرکت در اجلاسیه اعتاب مقدسه جهان اسلام عازم عتبات عالیات شد. دومین اجلاسیه اعتاب مقدس جهان همزمان با مبعث رسول اکرم(ص) در کربلای معلی برگزار شد. نمایندگان اعتاب مقدس عراق، سوریه و جمهوری اسلامی ایران در اجلاسیه دوم حضور دارند و تفاهمنامه جامع همکاری‌های مشترک آستان‌های مقدس و مزارات متبرک امضاء شد.

■ آذربایجان غربی: شهردار ارومیه از توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی این شهر خبر داد. محمد حضرت‌پور با اشاره به لزوم توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی از جمله ناوگان ریلی و هوایی در راستای تحقق شهر سالم، گفت: بر این اساس در سال ۹۶، ورود اتوبوس جدید به ناوگان اتوبوسرانی، آغاز عملیات اجرایی تراموای شهری و ورود چند فروند هواپیمای مسافربری در دستور کار قرار دارد. وی با بیان اینکه توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی همواره یکی از دغدغه‌های اساسی شهرداری ارومیه است، افزود: امسال طبق برنامه ریزی‌های انجام شده یکهزار عدد تاکسی شهری با پرداخت ۵۰ درصد سود بانکی توسط شهرداری نو و همچنین ۱۲۰ عدد اتوبوس وارد ناوگان اتوبوسرانی شهر ارومیه می‌شود.

■ گلستان: عملیات اجرایی خط اصلی شبکه فاضلاب به قطر ۶۰۰ میلیمتر با عبور از زیر ریل راه آهن با همکاری دفتر اجرایی طرح‌های فاضلاب و اداره کل راه‌آهن استان در شهر بندرترکمن و با حضور معاونت مهندسی و توسعه شرکت آب و فاضلاب استان گلستان آغاز شد. ابوالفضل رحیمی معاون مهندسی و توسعه شرکت آبفای گلستان گفت: اجرای پروژه‌های فاضلاب یکی از اساسی‌ترین روش‌های باز چرخانی آب و استفاده مجدد بعد از روش‌های طبیعی است که در بخش کشاورزی و صنعت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

■ آذربایجان شرقی: مسئول سازمان بسیج کارگری سپاه عاشورای آذربایجان شرقی اقتصاد مقاومتی را نسخه شفابخش در تقابل با استکبار جهانی دانست و آن را تأمین کننده امنیت در مقابل تهدیدهای اقتصادی دشمن عنوان کرد. محمدجواد عقلمندی گفت: نامگذاری امسال به «نام اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال» پیام‌های روشنی برای ما دارد و تکالیف و مسئولیت‌های بسیاری را برای ما ایجاد می‌کند.

■ کرمانشاه: معاون سیاسی فرمانداری قصرشیرین گفت: ترانزیت کالا از مرز رسمی پرویزخان بعد از چند روز تعطیلی آزاد شد. نعمت‌الله نازپرورده افزود: دولت عراق واردات سیمان فله‌ای از مرزهای ایران به اقلیم کردستان عراق را طی شش روز گذشته ممنوع کرده بود و در این راستا نیز رانندگان عراقی مسیر حمل کالاهای صادراتی از کشور ما به اقلیم کردستان را مسدود کردند. طی چند روز گذشته به علت اعتراض رانندگان بونکرهای عراقی در پی ممنوعیت ورود سیمان فله‌ای به عراق از سوی اقلیم کردستان صادرات کالا از مرز رسمی پرویزخان متوقف شده بود.

■ خراسان جنوبی: مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان جنوبی از برگزاری نخستین جشنواره موسیقی نواحی شرق کشور در استان خبر داد. احمد محبی گفت: این جشنواره برای نخستین بار به صورت منطقه‌ای در استان برگزار می‌شود. وی افزود: موسیقی نواحی به نغمه‌ها و سازهای موسیقی مناطق مختلف کشور اختصاص دارد.